

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie**

Regie en Strategie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 5 september 2018
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de afname van het aantal duikteams
bij de brandweer

Ons kenmerk
2353751

Uw kenmerk
2018Z14581/2018Z14694

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brieven van 9 en 17 augustus 2018 deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van het lid Kuiken (PvdA) en van het lid Den Boer (D66) over het aantal duikteams bij de brandweer en over het bericht 'Aantal duikteams brandweer in 15 jaar gehalveerd' worden beantwoord in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid op de vragen van het lid Kuiken (PvdA) over de afname van het aantal duikteams bij de brandweer (ingezonden 9 augustus 2018, nr. 2018Z14581).

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
5 september 2018

Ons kenmerk
2353751

Vraag 1

Kent u het bericht "Aantal duikteams brandweer in 15 jaar gehalveerd"¹?

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat vanwege de afname van het aantal duikteams de brandweer minder goed in staat is op het water levens te redden? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, hoe kunnen met minder duikteams toch dan toch dezelfde inspanningen worden geleverd voor het redden van levens?

Antwoord vraag 2

Er kan niet een eenduidig verband worden gelegd tussen het aantal duikteams en het redden van levens op het water. Binnen de brandweer wordt ook gebruik gemaakt van grijpreddingen en van oppervlaktereddingen om te water geraakten te redden.

Vraag 3

Zijn u voorvallen bekend waarbij de brandweer vanwege het feit dat er geen duikteam was of vanwege een langere aanrijtijd niet op tijd kon zijn, slachtoffers zijn gevallen? Zo ja, hoe vaak komt dit voor? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 3

Nee, die zijn mij niet bekend. De inrichting van de ondersteuning bij waterongevallen is een regionale aangelegenheid. Het regiobestuur bepaalt onder meer de opkomsttijden van de diverse teams voor deze taak van de veiligheidsregio.

Vraag 4

Wat zijn de oorzaken van het feit dat het aantal duikteams is afgenomen? In hoeverre heeft dit te maken met de regionalisering van de brandweer?

Antwoord vraag 4

Bij de regionalisering van de brandweer is gewerkt aan een doelmatige inrichting van de taken. Hierbij is rekening gehouden met schaalgrootte van de veiligheidsregio's. Ook de ondersteuning bij waterongevallen is sindsdien op regionaal niveau georganiseerd wat onder meer de vermindering van het aantal duikteams tot gevolg heeft gehad.

De arbeidsveiligheid speelt ook een rol bij de verlaging van het aantal duikteams. In de loop der jaren zijn de regels en de eisen aan opleidingen en trainingen aangescherpt om duikers beter te beschermen. Het duiken bij de brandweer heeft

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/08/08/duikteams-in-15-jaar-gehalveerd-a1612569>

een spoedeisend karakter en stelt daarmee extra hoge eisen aan de vakbekwaamheid van de duikers. De veiligheidsregio's hebben om die redenen teams samengevoegd of vervangen door oppervlaktereddingsteams.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Vraag 5

Waar is het tekort aan duikteams het grootst?

Datum
5 september 2018

Ons kenmerk
2353751

Antwoord vraag 5

Mij hebben tot op heden geen signalen bereikt vanuit de veiligheidsregio's dat er sprake is van een tekort aan duikteams.

Vraag 6

Acht u het wenselijk dat iedere veiligheidsregio over een duikteam kan beschikken? Zo ja, gaat u dit verplicht stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 6

Nee. Het is aan het bestuur van een veiligheidsregio om te bepalen op welke wijze invulling wordt gegeven aan de ondersteuning bij waterongevallen. Regio-specifieke omstandigheden en afwegingen spelen daarbij dan een rol. Ik zie geen aanleiding om, gegeven het belang van die regionale afweging, die regelgeving aan te passen.

Vraag 7

Wat gaat u doen om er voor te zorgen dat de brandweer beter in staat wordt gesteld levens op het water te redden?

Antwoord vraag 7

Het is aan het bestuur van een veiligheidsregio om te bepalen of er aanvullende maatregelen nodig zijn. Er is voor mij geen aanleiding om in de verantwoordelijkheid van de besturen van de veiligheidsregio's te treden.

Antwoorden van de minister van Justitie en Veiligheid op de vragen van het lid Den Boer (D66) over het bericht 'Aantal duikteams brandweer in 15 jaar gehalveerd' (ingezonden 17 augustus 2018, nr. 2018Z14694)

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
5 september 2018

Ons kenmerk
2353751

Vraag 1

Kent u het bericht 'Aantal duikteams brandweer in 15 jaar gehalveerd'²?

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u het geschetste beeld bevestigen, namelijk dat het aantal duikteams in Nederland in vijftien jaar tijd is gehalveerd?

Vraag 3

Wat zijn de onderliggende oorzaken van de afname van het aantal duikteams? Is deze afname gerelateerd aan de regionalisering van de brandweer en/of zijn er andere oorzaken, zoals de afname van vrijwilligers en/of de aanscherping van veiligheidseisen?

Antwoord vraag 2 en 3

Brandweer Nederland geeft aan dat het aantal duikteams in de laatste 15 jaar ongeveer is gehalveerd en de laatste vijf jaar stabiel is gebleven.

Bij de regionalisering van de brandweer is gewerkt aan een doelmatige inrichting van de taken. Hierbij is rekening gehouden met schaalgrootte van de veiligheidsregio's. Ook de ondersteuning bij waterongevallen is sindsdien op regionaal niveau georganiseerd wat onder meer de vermindering van het aantal duikteams tot gevolg heeft gehad.

De arbeidsveiligheid speelt ook een rol bij de verlaging van het aantal duikteams. In de loop der jaren zijn de regels en de eisen aan opleidingen en trainingen aangescherpt om duikers beter te beschermen. Het duiken bij de brandweer heeft een spoedeisend karakter en stelt daarmee extra hoge eisen aan de vakbekwaamheid van de duikers. De veiligheidsregio's hebben om die redenen teams samengevoegd of vervangen door oppervlakterreddingsteams.

Vraag 4

In hoeverre hebben de aanpassingen naar aanleiding van het rapport van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid in 2008 de gewenste effecten (gehad)?

Antwoord vraag 4

Het duiken bij de brandweer heeft een spoedeisend karakter en stelt daarmee extra hoge eisen aan de vakbekwaamheid van duikers. Nadat het rapport is uitgebracht door de Inspectie is opnieuw gekeken naar procedures en werkwijzen van het brandweerdruiken. Ook is er gekeken naar de kwaliteit van de opleidingen en examinering van brandweerdruikers en duikploegleiders. Al deze

² <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/08/08/duikteams-in-15-jaar-gehalveerd-a1612569>

ontwikkelingen dragen bij aan het vergroten van het veiligheidsbewustzijn op het gebied van brandweerduiken.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Vraag 5

Wat werd destijds beoogd met het verplaatsen van de verantwoordelijkheid van de gemeente naar de veiligheidsregio's, en in hoeverre is rekening gehouden met dergelijke consequenties, zoals het bijna volledig schrappen van duikteams?

Datum
5 september 2018

Ons kenmerk
2353751

Antwoord vraag 5

Met de verplichte regionalisering van de brandweer in 2014 werd een verdere kwaliteitsverbetering en een vermindering van versnippering beoogd door schaalvergroting. Vermindering van het aantal duikteams is voor een deel te verklaren uit deze vergroting van de doelmatigheid. Regiobesturen hebben bij de regionalisering opnieuw gekeken naar de wijze waarop aan deze taak invulling gegeven moest worden.

Vraag 6

Kunt u een beeld schetsen van de spreiding van de duikteams over de Nederlandse gemeenten en/of veiligheidsregio's?

Antwoord vraag 6

Navraag bij Brandweer Nederland heeft het volgende overzicht opgeleverd per maart 2018:

Veiligheidsregio	Duikteams
Groningen	1
Friesland	2
Drenthe	2
Twente	2
IJsselland	2
Noord- en Oost-Gelderland	2
Gelderland-Midden	1
Gelderland-Zuid	0
Limburg-Noord	1
Zuid-Limburg	2
Brabant-Zuidoost	0
Brabant-Noord	1
Midden- en West-Brabant	1
Zeeland	4
Hollands-Midden	5
Rotterdam-Rijnmond	3
Zuid-Holland-Zuid	1
Haaglanden	2
Amsterdam-Amstelland	2
Kennemerland	3
Zaanstreek-Waterland	2
Noord-Holland-Noord	3
Utrecht	7
Flevoland	3
Gooi en Vecht	1

Vraag 7

Wat is de norm in alle veiligheidsregio's? Moet elke veiligheidsregio een of meerdere duikteams hebben? Zo ja, waar staat dit aangegeven en is dit voor alle veiligheidsregio's gelijk? Zo nee, waarom niet, gegeven het feit dat Nederland een zeer waterrijke geografie kent?

Antwoord vraag 7

Er is geen norm voor veiligheidsregio's vastgesteld voor het aantal duikteams. Het is aan het bestuur van een veiligheidsregio om te bepalen op welke wijze invulling wordt gegeven aan de ondersteuning bij waterongevallen. Regio-specifieke omstandigheden en afwegingen spelen daarbij een rol. Ik zie geen aanleiding om, gegeven het belang van die regionale afweging, die regelgeving aan te passen.

Vraag 8

Wat vindt u van de voorgedragen oplossing om landelijk te definiëren wat een waterongeval inhoudt en een maximale aanrijtijd te bepalen?

Antwoord vraag 8

Vanuit de veiligheidsregio's heb ik geen signalen ontvangen dat een dergelijke behoefte bestaat. Ik zie geen aanleiding om in de regelgeving een definitie waterongeval en een maximale aanrijtijd op te nemen.

Vraag 9

Bent u bereid - in samenwerking met de brandweer die al een brancherichtlijn voor brandweerduikers en duikploegduikers heeft vastgesteld - de opleiding, werving en selectie van zowel professionele als vrijwillige duikers bij de brandweer te intensiveren?

Antwoord vraag 9

Indien de voor de brandweer verantwoordelijke besturen van veiligheidsregio's een tekort aan brandweerduikers constateren, is het aan hen om passende maatregelen te nemen.

Vraag 10

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden voorafgaand aan het algemeen overleg over de brandweer van 5 september 2018?

Antwoord vraag 10

Ja.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Kuiken (PvdA), ingezonden 9 augustus 2018 (vraagnummer 2018Z14581)